

تحلیل امر به معروف و نهی از منکر بر پایه مستندات قرآنی، روایی، فقهی و حقوقی

محمد مهدی کریمی نیا^۱، علیرضا شجاعی^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳، سعید حبوباتی^۴

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، جامعه المصطفی (ص) العالمیه

^۳ دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه میبد، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

^۴ کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

چکیده

تمامی دستورات مکتب متعالی و نجات بخش اسلام برای رستگاری و سعادت‌مندی در بستر زندگانی مادی و معنوی انسان وضع شده و می‌تواند ابعاد گوناگون زندگی انسانی را پوشش دهد. یکی از موضوعاتی که شاه راه فلاح و رستگاری بشر امروز به حساب می‌آید مسأله امر به معروف و نهی از منکر است که با توجه به ابعاد زندگی اجتماعی انسان وضع شده و شارع مقدس از دید و زاویه عمومی به آن نگاه انداخته است. آیات و احادیثی زیادی یاد آور می‌شود که مسایل اعتقادی، فرهنگی و مدیریت کلان جامعه در تمامی سطوح و لایه‌ها نباید از دید آمران به معروف و ناهیان از منکر دور بماند پر واضح است در صورتی که آگاهان جامعه از این مهم غفلت نمایند کشتی نجات جوامع انسانی دچار تلاطم گردیده همه سرنشینان آن به تباهی و نابودی کشانیده خواهد شد. با توجه به اهمیت ویژه موضوع امر به معروف و نهی از منکر در جامعه اسلامی بلکه در تمامی جوامع بشری، نوشته حاضر تلاش نموده است که مسأله امر به معروف و نهی از منکر را از منظر آیات و روایات مورد تحلیل و بررسی قرار داده و از نظر فقهی نیز وجوب آن را به اثبات برساند و با تجربه تلخ بشر امروز بعد از جنگ‌های ویرانگر و متولد شدن واژه تحت عنوان حقوق بشر ظرفیت‌های حقوق بشری مولفه امر به معروف و نهی از منکر، برای تأمین حقوق بشر در ابعاد مهم سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و مدنی آن مورد بحث و کنکاش قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: فقه، حقوق، حقوق بشر، امر به معروف، نهی از منکر